

ONTWERP RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1322533

Onderwerp:	Vaststelling beleidskader "Koersdocument voor een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied"
Programma:	2. Wonen en leefbaarheid

Gemeenteraad:	Oordeelsvormend	
Portefeuillehouder:	Sjoerd Wannet	
Inlichtingen bij:	Bolderen, Hans van	
	Telefoonnummer: 14 0575	E-mailadres: info@zutphen.nl

Soort bevoegdheid:	Kaderstellend
Beleidsvrijheid:	Beperkt
Programmabegrotingswijziging:	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor:

1. Het vaststellingsrapport Beleidskader "Koersdocument voor een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied" vast te stellen;
2. Het Beleidskader "Koersdocument voor een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied", met daarin de volgende vier ambities: 1) Zutphen Klimaatbestendig – fundament water- en bodemsysteem op orde, 2) Zutphen onderneemt – een vitaal en toekomstbestendig platteland, 3) Beleven in Zutphen – landschap, natuur en cultuur als kracht en 4) Zutphen bloeit – een gezonde en leefbare leefomgeving, op basis van het genoemde vaststellingsrapport gewijzigd vast te stellen.

Inleiding

Op 26 mei 2025 is de Omgevingsvisie gemeente Zutphen (hierna: de Omgevingsvisie) vastgesteld. Bij het opstellen van de Omgevingsvisie is de keuze gemaakt om de focus te leggen op het stedelijk gebied. De uitgangspunten van de Visie Landelijk Gebied uit 2015 zijn ongewijzigd meegenomen in de Omgevingsvisie. Daarbij is wel de opmerking gemaakt dat in het verlengde van de Omgevingsvisie de visie op het landelijk gebied wordt geactualiseerd. Het voorliggende beleidskader "Koersdocument voor een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied" (hierna: het beleidskader) is hier een uitvoering van. Tot de actualisatie van de Omgevingsvisie dient het voorliggende document als een gemeentelijk beleidskader, voorzien van een uitvoeringsparagraaf. Aan de hand hiervan worden de komende jaren initiatieven beoordeeld en vervolgacties in gang gezet. Het ontwerp beleidskader heeft van 29 januari 2026 tot en met 12 maart 2026 ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn zijn zes zienswijzen ingediend.

Beoogd effect

Het bieden van een actueel beleidskader voor het landelijk gebied, dat inspireert en duidelijkheid schept over de toekomst van het landelijk gebied.

Argumenten

1.1 Een aantal zienswijzen geeft aanleiding het beleidskader te wijzigen

In het bijgevoegde vaststellingsrapport zijn de zienswijzen samengevat en voorzien van een gemeentelijke beantwoording. Daarbij is gemotiveerd of een zienswijze wel of geen aanleiding geeft tot aanpassing van het beleidskader ten opzichte van het in procedure gebracht ontwerp beleidskader.

Drie zienswijzen hebben betrekking op de Omgevingsvisie gemeente Zutphen en hebben geen inhoudelijke relatie met het voorliggende beleidskader. Deze zienswijzen leiden niet tot een inhoudelijke aanpassing van het beleidskader. Wel wordt de relatie tussen de Omgevingsvisie en het beleidskader beter toegelicht. In twee zienswijzen wordt met name aandacht gevraagd voor de verdere uitwerking van het beleidskader en eventuele gevolgen. De uitwerking van het beleidskader vindt plaats in omgevingsprogramma's. Dit wordt toegelicht in het vaststellingsrapport. De laatste zienswijze gaat met name in op de bevoegdheden van de gemeente in relatie tot andere overheden. Met name ten aanzien van de wet- en regelgeving rondom natuur. Het bevoegd gezag hiervoor is meestal de provincie. Dit is een correcte constatering. Tegelijkertijd moeten wij als gemeente ook een eigen visie op dit thema hebben om onder andere een gesprekspartner te zijn en om initiatieven te kunnen beoordelen. Deze zienswijze leidt wel tot een aanpassing. In het beleidskader besteden we meer aandacht aan de rollen van verschillende partijen en overheden.

1.2 Enkele ambtshalve constatering geven aanleiding tot aanpassing van het beleidskader

Tijdens de terinzagelegging van het ontwerp beleidskader heeft ook nog een laatste ambtelijke beoordeling plaats gevonden. Tijdens de beoordeling zijn een aantal opmerkingen geplaatst die leiden tot een aanpassing. Zo is de tekst over klimaatadaptatie in de broekgebieden en beekdalen niet geheel correct geformuleerd, waardoor hierover verwarring kan ontstaan. Ook het onderwerp Natuurbrandgevaar is onderbelicht. Dit is toegevoegd in paragraaf 2.2.

In hoofdstuk 3 van het vaststellingsrapport is een overzicht opgenomen van de voorgestelde ambtshalve wijzigingen.

2.1 Het beleidskader geeft richting aan belangrijke maatschappelijke en ruimtelijke opgaven

We staan voor grote uitdagingen in het landelijk gebied van gemeente Zutphen. Een diversiteit aan opgaven maakt dat de druk op de ruimte in het landelijk gebied groeit. Het gaat dan om de effecten van de klimaatverandering, de verduurzaming van de landbouw, het versterken van de natuur, ruimte voor recreatie en ontspanning en betaalbare woonvormen voor diverse doelgroepen. Met zoveel opgaven die allen vragen om ruimte, kan het niet anders dan dat een deel van de oplossing zit in het zoeken van slimme combinaties van functies: wonen, werken, zorgen, landbouw, en recreatie – in balans met het landschap. Daarbij geven we meer ruimte aan natuur, maken we de verbinding tussen stad en landelijk gebied beter beleefbaar, herstellen we de relatie tussen voedselproducenten en inwoners en maken we onze bossen gevarieerder. Het beleidskader geeft hier richting aan en dient als kompas voor alle toekomstige ontwikkelingen in het landelijk gebied.

2.2 Het beleidskader beschrijft de ambities voor het landelijk gebied

Het landelijk gebied van Zutphen vervult verschillende functies. Het is een productielandschap, het is de leefomgeving van bewoners, natuurgebied, uitloopegebied voor inwoners van de stad Zutphen en bezoekers en vestigingslocatie voor bedrijven tegelijk. Die veelzijdigheid is een kracht, maar brengt ook spanning met zich mee. Klimaatverandering, ruimteclaims en veranderend landgebruik dwingen tot keuzes. In het beleidskader staan vier samenhangende ambities centraal die richting geven aan de ontwikkeling van het landelijk gebied richting 2040. De ambities zijn:

1. Zutphen Klimaatbestendig – fundament water- en bodemsysteem op orde;
2. Zutphen onderneemt – een vitaal en toekomstbestendig platteland;
3. Beleven in Zutphen – landschap, natuur en cultuur als kracht;
4. Zutphen bloeit – een gezonde en leefbare leefomgeving.

Deze ambities zijn gekoppeld aan de kernambities uit de Omgevingsvisie Zutphen 2040 en aangevuld met een nieuw fundament: het natuurlijk systeem.

2.3 Het beleidskader geeft richting aan initiatieven, beleid en investering

Om de ambities voor het landelijk gebied van Zutphen te realiseren, zijn duidelijke keuzes nodig in de inrichting van de ruimte. Het landelijk gebied verandert, maar niet willekeurig. De toekomst vraagt om een zorgvuldig en samenhangend sturingskader dat richting geeft aan initiatieven, beleid en investeringen. Het beleidskader bevat zes sturende principes die de basis vormen voor de ruimtelijke ontwikkeling van het landelijk gebied. Ze gelden gebiedsbreed en zijn leidend bij afwegingen en besluitvorming over projecten en ruimtelijke initiatieven. Elk principe geeft richting aan de inrichting, het gebruik en de omgang met de ruimte. Van landschap en water tot sociale en groene netwerken. De eerste twee sturende principes, landschaps-DNA als basis en rekening houden met water- en bodemsysteem, vormen de basis; hierna volgen de overige vier principes te weten: "Landelijk gebied als uitloper van de compacte stad", Robuust groen-blauw raamwerk met gemeentelijke regie", Fijnmazige groen-blauwe dooradering" en "Leefbare, gezonde en schone leefomgeving".

2.4 Het beleidskader geeft gebiedsgericht richting aan de toekomst van het landelijk gebied

In het beleidskader onderscheiden we drie hoofdgebieden: het IJssellandschap, De Hoven en de oude IJsselarm, en het dekzandlandschap. Voor elk gebied beschrijven we het toekomstbeeld, de rol in het grotere geheel en de belangrijkste speerpunten binnen deze koers. Daarnaast geven we per gebied een beknopte omschrijving wat de koers is op de thema's:

- klimaatadaptatie;
- plattelandseconomie;
- natuur en biodiversiteit;
- recreatie; erven en functieverandering;
- wonen;
- energie.

Op deze manier geeft het beleidskader richting aan de ontwikkeling in elk deelgebied.

2.5 Het beleidskader is het resultaat van een intensief participatietraject

Het beleidskader is opgesteld met input van bewoners, agrariërs, natuurorganisaties, ondernemers, buurgemeenten, provincie, waterschappen en vele anderen. In interactieve bijeenkomsten hebben we ideeën opgehaald, gedeeld en aangescherpt. Het is een gemeentelijk document opgesteld in participatie met als doel een kompas te zijn om gezamenlijk te werken aan de toekomst van het Zutphense landelijk gebied. Van de verschillende participatiemomenten is een interactief verslag gemaakt. Dit verslag is zichtbaar op de site www.zutphen.nl/projecten. De platte tekst van het interactief verslag is als bijlage 3 bij dit voorstel gevoegd. Door het participatietraject is sprake van een breed gedragen beleid.

In de laatste fase van het proces zijn alle inwoners van het landelijk gebied met een brief geïnformeerd over de terinzagelegging van het ontwerp beleidskader.

2.6 Het beleidskader is op basis van de zienswijzen aangescherpt

Het beleidskader heeft zes weken ter inzage gelegen. Tijdens de terinzagelegging zijn zes zienswijzen ingediend. Op basis van de zienswijzen is het beleidskader aangescherpt.

Kanttekeningen

2.1 uitvoering van het beleidskader is mede afhankelijk van derden

In het beleidskader is een uitvoeringsparagraaf opgenomen. Per onderdeel hebben wij verschillende rollen. Variërend van initiatiefnemer tot aanjager of toetser. Vooral als wij aanjager of toetser zijn, zijn wij voor het behalen van alle doelen uit het beleidskader afhankelijk van de inzet van anderen. Door bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van subsidie of het inzetten van een publiekscampagne kunnen wij wel zoveel mogelijk inzet plegen om alle doelen te behalen.

Financiën

Het Koersdocument heeft geen financiële gevolgen. Wel bevat het Koersdocument een uitvoeringsparagraaf. Nadat het Koersdocument is vastgesteld wordt voor de verschillende uitvoeringsproducten via de begrotingscyclus separaat budget aangevraagd.

Communicatie

Nadat het beleidskader is vastgesteld door de gemeenteraad krijgen alle indieners van een zienswijze een schriftelijke reactie over het besluit en wat er met de inhoud van de zienswijze is gedaan. Vervolgens wordt het vastgestelde beleidskader gepubliceerd op onze website en op de landelijke site overheid.nl. Dit wordt op de gebruikelijke wijze bekend gemaakt.

Uitvoering

Vooruitlopend op een wijziging van de Omgevingsvisie is voorliggend beleidskader opgesteld. Het beleidskader bevat keuzes op visieniveau voor het landelijk gebied. Bij de eerstvolgende actualisatie van de Omgevingsvisie worden deze keuzes geïmplementeerd.

Tot die tijd dient het beleidskader als een gemeentelijk beleidsdocument, voorzien van een uitvoeringsparagraaf. Aan de hand hiervan worden na vaststelling de komende jaren initiatieven beoordeeld en vervolgtacties in gang gezet.

Evaluatie

Aan de hand van de uitvoeringsparagraaf wordt de komende jaren gemonitord of de verschillende doelen uit het beleidskader worden gehaald. Bij een actualisatie van de Omgevingsvisie worden de bevindingen hiervan meegenomen en wordt de afweging gemaakt of een bijstelling van de koers noodzakelijk is.

Bijlagen

1322533 - bijlage 1 - Vaststellingsrapport Beleidskader “Koersdocument voor een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied” - geanonimiseerd

1322533 - bijlage 2 - Beleidskader “Koersdocument voor een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied”

1322533 - bijlage 3 - Platte tekst interactief participatieverslag Koersdocument landelijk gebied Zutphen

Stukken die ter inzage liggen

BESLUIT

De raad van de gemeente Zutphen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van DATUM met nummer 1322533;

gelet op artikel(en) 4:81 van de Awb, 147 en 149 van de Gemeentewet;

b e s l u i t:

1. Het vaststellingsrapport Beleidskader “Koersdocument voor een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied” vast te stellen;
2. Het Beleidskader “Koersdocument voor een vitaal en toekomstbestendig landelijk gebied”, met daarin de volgende vier ambities: 1) Zutphen Klimaatbestendig – fundament water- en bodemsysteem op orde, 2) Zutphen onderneemt – een vitaal en toekomstbestendig platteland, 3) Beleven in Zutphen – landschap, natuur en cultuur als kracht en 4) Zutphen bloeit – een gezonde en leefbare leefomgeving, op basis van het genoemde vaststellingsrapport gewijzigd vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zutphen, gehouden op:

De voorzitter,

de griffier,